

פָסָח - אֹוַיְסָגָא בָּעַ תֶּרְפֶּט

פֿלוּתְּנֵעַן חוּדְשָׁן זְשִׁירְבָּאַל

אָנוּ אָנֹא אַשְׁעֲנָעַן פֿן בַּיְתְּ-צָהָב-שְׂוֹעָן אָנוּ אַרְגָּזִינְזָאַצְּיָעָם בְּנֹות-אָנוּ שְׂוֹאַלְאַזְּפָּיָעָם
רְזָאַמְּתָאָ אַגְּ פְּרִידְעָזְזָאָגָן

דָּקָה דָּקָרָגָרָאָם פֿן בְּנֹות אָנוּדָתָרָהָן
בְּשָׂפָּה עַלְמָנָסָהָן רְחִיבָה אַזְּיָהָה 8 נְיָעָן:
 אוֹלְפָה 2 דָּלָאָן — גְּזַעַדְבָּלְעָהָן
 פְּלִיטְבְּשְׂעֲדָהָן בְּנֹעֲשָׂה בְּנָעָמָה
 דָּרְבָּר זְוּשָׂרָהָן אָנוּ שְׂאָלָמָן וּמְטָרָשָׂעָן
 צְבָעָן חָוָה וְסָוָהָה,
 אַיְזְקִירְטָהָן - אָוְרָאַלָּהָן.

דָּרְבָּר צִעְלָה פֿין דָּי בְּתִיעָקָבְבָּן
 אוֹלְפָה 2 דָּלָאָן — גְּזַעַדְבָּלְעָהָן
 אַזְּרָעָם גָּרָהָלָהָן
 צְבָעָן דָּי זְוּשָׂרָהָן
 אַיְזְקִירְטָהָן - אָוְרָאַלָּהָן.

אַיְן הַיִּנְטִיגָּעָן בְּרוּמָעָרָן

אַרְגָּאַלְעָן 6

- אַקְטָ�וָעָלָגָטָהָן פֿתְּזָעָסָעָן:
 1) מְעָרָה-אַגְּבָּרְעָן דָּי זָיָן פְּסָרָאַלְמָנָגָן — אָ. מְפָרְדוּנָאָן
 2) דָּקָם סְמָגוּתָהָן פֿן דָּרְבָּר וּוּרְזָה-וּאַמְּאָרָה וּבְעָמָר מְלָכָה — לְיִהְיָה סְמָגָן
 3) אַמְּבָּהָסָהָן — יְסָיָן בְּאַמְּבָּהָסָהָן
 4) אַמְּבָּהָסָהָן — כְּבָרָה שְׁהָם גָּלָא
 5) צְוָרְהָרָהָן — סְבָאָרָה נְדָאָרָה
 6) דְּרָזְעָלָגָן דְּרִינְגְּקִידְעָרָה — וְרִיבָּשָׂעָן רְאָקָה חָוָבָה
 7) גָּזְחָרָהָן — דָּרְבָּר וְנְפָרְמָה הָרָחָן דְּרָזְעָלָגָן
 8) זְוּזָלָן אָן דָּי זְוּשָׂרָהָן — הָרָחָן בְּאַתְּמָה זְיִינָעָה
 9) פְּלִיכְבְּרַהְמָהָלָגָן פֿן דָּרְבָּר זְיִינָעָה פְּרָרָה — הָרָחָן זְמָסָעָן פְּסָקָאַבָּאָר
 10) צְאָה — הָרָחָן
 11) דָּרְבָּר שְׁרָהָן פֿן שְׁיָאָהָן שְׁלָקָהָן נְסָעָן... — זְבָוָנִין וְזָבָכָן
 12) זְבָוָנִין אַלְמָעָרָהָן — 13) מְשָׁה יְנוּבָק
 14) זְבָוָנִין פְּרִהְלָהָן (גְּלָיָה). — 15) דְּזַיְהָן זְמָסָעָן
 16) דְּזַיְהָן אַנְגְּרָהָן (גְּלָיָה) — 17) מְרִיסְמָס
 18) גְּמָה אָן דְּרָהְלָהָגָן (גְּלָיָה) — 19) דָּי צְעָלָן אָן זְיָרָבָאָן, פֿן בְּנֹות אָנוּדָתָרָהָן
 20) אַמְּרָה אָהָא (21) זְגַעָה וְזַעַמָּה (22) רֵיחָן דָּקָא
 21) מְרִיזְמָס, מְרִיזְמָס — 22) מְשָׁה זְמָסָעָן
 23) מְרִיזְמָס, מְרִיזְמָס — 24) פֿן זְבָוָנִין זְבָוָנִין
 25) קְגַרְעַסְמָאַנְגְּזָהָן
 26) בְּרַכְעָגָהָן
 27) אַשְׁפְּזָהָן, (28) זְבָוָנִין אָן אַמְּסָעָן, (29) בְּרִידְסָן הָרָחָן גָּלָא
 28) בְּרִידְסָן דָּרְבָּר בְּיִלְקָשְׁרָהָן אָנוּ אַמְּסָעָן (יְזָרָה)

41

פְּרִיאַן 1 זְלָ.

פְּרִיאַן

די יציאה פוז מצרים...

ח'ייטרנער מאטהייל פון משה פינגןבוים

די טומאה זיך צעווינט אויף איהר גורל... ער געהט לענג-אוייס
דעט בריגג און שריטו: "יוסף ! יוסף !" און דאס ווידער-קול
שפְּרִיטַ יְזֵךְ אָוֹפִין וּוְאַסְעָרְ-פְּלָאָךְ, וּוְאַס הָאָט אֲוִיסְגָּהָעֶת וִיְזֵךְ צַוְּ
פָּאַלְיָעַן אֵין אַיְזָן וּוְיָאִנְגָּעָדְרִינְגְּצָלְטַ פָּאָר פְּחָד... ער שׂוֹוִיגָּעַן
צְוּוֹי קְוֹדְלָעוֹאָטָעַ כְּשֻׁוֹפְּ-לִיְבָעָן, גַּעַשְׁמִידָט וּזְעַנְעָן זַיְעָרָעַ מִיְּלָעָר.
אָונָן אָט צַעְטִילָעַן זַיְךְ דִּי כּוֹאַלְיָעָס... ער האָט גּוֹבֵר גַּעֲוֹעָן,
אָונָן דַּעַר קָאַסְטָעַן שׂוֹוִימִטְ-אוֹפִיךְ...
איְנְגָּעָהִילְט אֵין מַאנְטָעַל טְרָאָגַט ער אַיִם, אַיְלָעָנְדִיגְ זַוְּ
גַּוְשָׁן מַיִט שְׁנָעַלְעַן הִירְשָׁעַן-טָרְטִיט. סְזִינְקָט דִּי זָוְן אַלְץ טִיפְּעָר
אַרְאָפְּ, אֵין סְבָרְעַנְעַן דִּי מַצְרִים-קְוֹפְּאַלְעַן פָּוֹן דִּי לְעַצְטָעַ זְנוּעָן
שְׁטְרָאַהָלָעַן. ער אַיִלְתַּ, אַיִלְתַּ צָוְם קְרָבְּן-פְּסָח בְּרַאֲטָעַן...
אָונָן וּוּעָן דִּי לְעַצְטָעַ זְנוּעָן-שְׁטְרָאַהָלָעַן הָאָבָעָן אֲנְגָּעָהוַיְבָעָן
אוַיסְגָּהָעָן אוֹפִיךְ דִּי הוֹיכָע, הַוִּיכָע מַצְרִים-שְׁפִיצָעָן, הָאָבָעָן זַיְךְ
שׂוֹיְן שְׁמָאָלָעַ זַיְלָעַן רְוִיךְ אַיְבָעַר גַּאנְצָ גַּוְשָׁן גַּלְיָיד צָוְם הַמִּיעָל
גַּעַזְוִיגָּעַן. סְהָאָט זַיְךְ דַּעַר רִיחַ פָּוֹן דִּי בְּרַאֲטָעַנְדָּעַ שְׁעַטְסָעַן צַוְּ

די זון איז אוועק אין איהר רוה. דער מערב איז פול
שוערען וואַקענס. אין פיאַלעטע נעלען פארלעשט זיך
טאָג. לאָנגזאָם און טונקּאָל פֿלייסט דער טײַך צוישען פֿעלדער
ס נאָכְט גּרוּיעָן לאָנד. אויף דעם שטיילען שטראָם וויגט די וואָסְעָר-רוֹיזָן איהר
חלומט קעפּעָן. אַ לעבען צוישען די צויגיגען פֿון די אלטּע פֿאמּעָל-בוּיָן
, הערט מען תשוויטשען און זינגען אָן אִינְזָאָמָעָן פֿוּיגּעָל
זינגעט דער וואָסְעָר-דוּזִין אַ ווּיגּ-ליַיד. אַינְנָים שילָׁף וואָכְט אַירָּפּ אַ לעגענדָאָר פֿלייסְטָעָן, אַירָּפּ
כוּאוּלְיָעָס פֿון טײַך הערט מען סודות/דִיגּעָן קּוּלוּת...
אוּרִיךְ יְעַנְעֶר זִיט שטראָם, אוּיפּן ווּאַקסּעְנְדָעָן נעלעָל, שיַי
ען די לִיכְטָ פֿון דער שטָאָט. דָאָרט ווּאוּינְעָן די מענְשָׁעָן,
פֿון דעם פּשׂוֹפּ פֿון דער גָּטוּר. אַבעָּר אָךְ, טונקּאָל אָן לאָנגּזאָם, ווי די כּוּאוּפּיָעָס פֿון
געַהָּעָן אוּוֹעָק זִיעְרָע טָאג אָן דער שׂוּוּיגּעַנְדָעָר נאָכְט.

עס ווערט טונקעל אין וואָלד. טיפע שאָזענס הילען אין
בוימער. אויף באָרג און טאָל גלייטשט זיך די פינסטערניש,
על און ערְד פעראייניגען זיך אין איינס.
געבען די בערג, וואָס זענען בעדעקט וועלדרער, פלאָטערט
יזען-גרויסער זעגעל, וואָס ציטערט און וויגט זיך אין דעם
ישען זילבער-שיימער פון דער בלַאַסער לבנה.
עס קומְט אַראָפּ צי דער ערְד אַוְאנְדֶּרְלָעֵכּעַ גִּיסְטָעָר.
און שׂוועבט אַיבָּעָר דעם אוֹיְגָעָפָּנְטָעָן תָּהָוָם.
בַּיִּים מְאַטְּבּוּיִם שְׁטוּחָעַן אַנְגָּעָשְׁפָּאָרֶט צְוֵי סָרָהִילְטָעָ גַּעַ.
לְזָעָן. אַיִּין גַּעַשְׁתָּאָלָט הָאָט זיך באַצְּרָת מִיט מְאַן-בְּלוּמָעָן
דאָס אַנדְרָעָ מִיט לְאַטָּאָס-בְּלוּמָעָן; דער שלְאָפּ אַיִּין דער
פָּטָם.
פָּוּן תְּהוּמוֹת, וואָס זענען דערוֹיִיטָעָרֶט פָּוּן אַינְזָעָר וּוּלְאָט,
טָאָרוּם האַלְבָּעָר נָאָכְטָ דָּעָר ווִינְד, גַּעֲמָט אָרוּם די גִּיסְטָעָר,
און טְרִיבְּעָט זִי ווּיִיט, ווּיִיט, אַונְטָעָר דעם בְּלִיצְעָנְדָעָן שִׁין
די שְׁטָעָרָעָן, אַיִּין דעם אַיְבָּיגָעָן יִסְּפִּין דער נָאָכְטָ.
אַהֲרֹן, צִיטָעָרְטוֹ נִישְׁטָ פָּאָר דעם סּוֹד פָּוּן דער
ט ?

מיט א געפֿילדער אוון געשריי "ארויס!" ארויס פון מצרים
וועגן פאָהרען אָן מיט רעד פון דער מצרים'ער גאָס, פּוֹל זְבּוּן
גּוּנְזַען די שטיבען שווין מיט די נעכטיגע נוגשים, וואָס שטעעה
מיט בלײַיכַע, ציטערענדע פְּנִימָעָר אוון בעטען זיך אָרוּיס...
די לאָנקעס אָרום, וואָס סְגַעְכְּתִיגְעָן אָונְטְּעָרָן פרײַעַן הַיְמָעַל
שְׁאָף אָון רִינְד אָנוֹ דָּאָס גַּעֲטְרִיבְּעֵרִי גַּאנְצָע סְטָאָדָעָס אָרוּיס
איַן מִיטְעָן גּוֹשָׁן... אַיְן דָּעַר בְּלִיכְעָר לְבָנָה-שִׁין שִׁימְעָרָעָן
בלִיצְעָן פּוֹן די גָּאָלְדָעָנָע קְרוּוּן קְליַידָעָר פּוֹן פְּרָעָהָן, וואָס לוֹיכְס
וּוּ ווֹילְד מִיט אָוִיס גַּעַשְׁטָרָקְטָעָה הענד פּוֹן גַּעַסְעָל צַו גַּעַסְעָל
בעטעהָן דִּינְנוּן "שְׁפָאַנְטָס" גַּעהְתָּס! אָון אָונְטְּזָר דָּעַם טְוִיבְּעָנְדִּי
ביבְּטָעָרָן ווּעה גַּעַשְׁרֵי, וואָס טְרָאָגֶט זיך פּוֹן מִצְרָים, אַיְן סְפּוּרָה
די זַיְיטִיגָּע מַצְרִיְשָׁע גַּעַסְלָעָך בַּיְ גּוֹשָׁן, צִיהָת אַלְץ אָרוּיס אַ
געָאַיל, אַיְבָּעָרְלָאָזְעָנְדִּיג אָוִיפְּגַעַפְּרָאַלְשָׁע טְהִיר אָון לאָדָעָן אָוִיט
דרַעַמְסָס-וּועָג אַוִּיפְּ פְּעָלָר אָון לאָנְקָע אָונְטְּעָר דָּעַר גּוֹשָׁן-גַּרְעָנְעָץ
— — — — —

אורענד-שטיימונגען.

פין ד'

מ ז ל = ט ר ב
וינישען מיר אונזער ווינץ-פֿאַרוֹזִיכְעָרִין פֿרְל. ט ש אַרְנָע
עֲנַטָּס צו אַיהֲר חַתִּינָה מֵיטָה' מֵשָׁה גְּרִינְבוֹיִם
בְּנוֹת אַגּוֹדָה יִשְׂרָאֵל
יג'ער אַזְכּוֹרֶן זָאָס זָוִי אַהֲרֹן בְּרִישָׁוֹת

מֶזְלָּל = טַרְבָּ
א ברכה/פולען מז'ט ווינשען מיר אונזער קוזינגע ט ויבע
ארוד (פֿעַדְבָּאָזֶשׁ) צ' איהר חתינה מיט ה' שלום נח
אראש (ווארشا) היידיש גִּיק זָאֵל אַיעָר וועג אייביג
געלייטען.
רעכיאַל און מינדעָל שוינקעָלְשְׂטִין בענדיין.

מ ז ל = ט ר ב
צ'ו דער חתונה פין אונזער אקטיווע מיט-ארבייטערין סרל.
ויבע באָרוֹן (פֿשְׁעַרְבְּאֹושׁ) מיט ה' שלום באָראַשֶׁ
אָרְשָׁא). און סְרָל. יאָכַעַט וויינמאָן מיט ה' קאָלִינוּ
קִי, ווינשען מיר אָהָרְצִיגָּעָן מַזְוִישׁ בְּרָכָה. און גְּלִיק זָאָל
אַיד אַיעֵר ווּגְגַעְגַּלְיִיטָעַן. לעהערערין ח. שעראדזוקי
„בְּנוֹת אֲגוֹדָת יִשְׂרָאֵל“ פֿשְׁעַדְבָּאֹושׁ.

אין אינזאמען טאל, וואו דאס טונקען געפארבטע ואסע
פְּלִיטֶט אַיִן בֵּין-הַשְׁמָוֹת-שִׁין, קַוְמִית אַן דָּעַר אַוּונֶנד-וּוִינֶנד אַו
גָּארִירֶת דָּעַם שְׂטִילְעָן וּוְאַלְדָּן.
און די צויגען הערט מען רוישען און מורהְלָעָן, אַו
וּוְיַדְעַר עַכָּא פּוֹן גַּעֲוָנָג פּוֹן פָּאַסְטִיכָּעָר, וּוְאָסָּגִיעָן שְׁוִי
אַחֲרִים, שְׁפָאנֶט די אַוּונֶנד-שְׁטִימָנוֹג דָּוָרָךְ די שָׁאָטָעָנָס פּוֹן וּוְאַלְדָּן
פּוֹן דָּעַם שְׂוִיְגַעַנְדָּעַן פְּעַלְדָּן, וּוְיַדְעַר לְעַבְעָנָס שְׁטָרָא
דְּרִינְגֶּט אַרְיָין אַיִן נַעַפְּ-לְאָנָד, דְּרִיגְרִיךְט צֹ מִין אוּיְעָר
לְאַגְּנוֹזָם קַלְיָנְגָעָן אַוְן וּוּקְעַט אוּיְחָ מִין פִּיהָלָעָנָד הָאָרֶץ.
עַס דְּעֻרוּוֹאָכָּט די אלְלָעָט, קַיְינְמָלָן נִישְׁתָּאַפְּשָׁטָאַרְבָּעָנָד
טָעָנה, אַוְן וּוְיַדְעַרְעָן-טוֹי פָּאַפְּט די אַוּונֶנד-שְׁטִימָנוֹג אוּיְחָ דָּעַ
וּשְׁמָרָב גַּוְאָם אַגְּנוֹ פָּוֹי מִיאָן בְּעַמְּבָדָאָפְּטָן

עהַלְעָן לְזֹעַג-שְׁטָאָף פּוֹן דָּעַר אַרְטַּאָדָקָסִישָׁע לִיטְעָרָאָטוֹ. בְּפֶרֶט
זְוִין אַזְוַלְכָע קְוֹעַלְעָן וּוֹאוֹ דָּעַר טִיף-רַעֲלִיגְיַעַזְרָעָ גַּעֲדָאנְקָ האָרָ-
אַגְּנִירָט טִילְוָיוֹן מִיטָּוּעָלְכָע אַוִיטְפָּאָסְגָּעָן.
6) דָּעַר לְעָרָן-פְּלָאן פָּאָר דִּי גְּרוּפָעָן דָּאָרָף אַרְוַמְנָעָמָעָן:
וּבְפֶרֶט דִּי פִּיהָרָעָר פּוֹן דָּעַר אַגְּדָה, אָז בֵּית יַעֲקֹב אָהָן "בָּנוֹת"
איַז אַהֲיֵנָת אָהָן אַמְּאָרְגָּעָן.... זָאָל וְשָׁעָ דִּי נַאֲהַנְתָּעָ קָאָנָטָשׁ.
הָאוֹז אָנוֹיְד אַיְיָ דָּעַר רִיכְתָּוֹנָג זַיְינָ גַּעֲבָעָנָשָׁט מִיטָּוּרְפָּאָלָג.

דאס וויכטיגסטע געבעיט, לויט מײַן מײַנוּג, וואָס דאַוִיך אַבְּגָען.
ישע סעקציע, וועלכע זאָל זאָרגען סאָר סַיְגָּונְטָרָאָפִישׁ אָוִים.
7) ביַ יעדע אָפְטִילְוָנָג דָּרָף עֲקוֹזִיסְטִירָעָן אַ פִּילְאַנְטָרָאָ
פרֶל. מִינְדָּעָ טְרוֹיוֹבָע (בלאשקי).

דאס וויבטיגסטע געבעיט, לויט מײַן מײַנונג, זאָס זאָס זאָס
 אוֹי געהעריג בעוואָקט וווערען צום נוצען פון דער "בנות אַגְוּדַת
 יִשְׂרָאֵל" אוֹי דאס שאָפָען פון אַ רִיחָה צוֹגָעָנְגָלִיכָּע ווּעֲרָק אַלְטָ
 עַנְטְּשָׁפְרָעָכָנְדָר לִיְעָן-מַאְטָעָרִיאָל פָּאָר אַונְזָעָר פְּרוֹיְעָן-זַיְגָעָנְדָר.
 מעָן מַיוֹ זַיךְ אַוְיךְ רֻעְבָּנְגָעָן מִיטָּדָעַם פָּאָקָט. אָנוֹ אַיִּן
 רֹוב עַרְטָעָר דַּעֲקָרְוּתִירֶט זַיךְ דַּי בְּנָוֹת-אַרְגָּאַנְיָזָצִיעַ פָּוֹן פְּשִׁוְּטִיאָ
 יְוִדִּישׁ מִידְלָעָךְ, פָּאָר וּוּלְכָעַס מִזְוָעָן פָּאַפּוֹלָאַרְיוּרֶט ווּעֲרָעָן
 דַּי אִידָּעָעָן פָּוֹן רַעְלִיגְיָזָעָן יְוּדָעָנְטוּם. אָזְוִי מַיוֹ גַּעַזְאָרְגָּט ווּעָ
 רָעָן. אָנוֹ לִמְשָׁל הִירְשָׁס ווּעֲרָק אָנוֹ עַהֲנָלִיכָּע זַאלְעָן קַעְבָּנְעָן ווּעָ
 רָעָן צוֹגָעָנְגָלִיךְ אַפְּלִיכְוּ פָּאָר דַּי ווּנְגִיעָן אַינְטָעָלִיגָּעָנְטָע מִיטְגָּלִיָּה-
 דָּעָרִינְס.

בְּכֹלְךָ דַּארְךָ גַּעַשְּׁאָפָעָן ווּעֲרָעָן אַ שְׁטָעַנְדִּיגָּע קָאַמִּיסִיעַ, ווּאָס
 זַאלְזָאָרְגָּעָן דַּעֲרָפָרָא, אָנוֹ דָּאָס לְעָרְנָן-זָוָן לְעָזָע-מַאְטָעָרִיאָל פָּאָר
 דַּי בְּנָוֹת-קְרִיאְזָעָן זַאלְזָאָרְגָּעָן זַאלְזָאָרְגָּעָן דָּאָס אַלְיִין ווּעָט שָׁוִין
 זַיְגָעָנְס.

פרק. ריאיון ראוֹא (ווארשא).

תְּנוֹלֶשׁ צָבֵן נַעֲלֶה

רב דער לאנדעס-קאנפערענץ פון בנוט אגונט ישראַל
נישט קוּקענדיג דערויף, וואָס עס איז שין געווען בע-
שטייט, אָז די לאנדעס-קאנפערענץ זאָל פֿאָרְקִימָעָן אַין כִּי-
כִּיחַ אָדר שְׁנִי, הָאָט דָּאָךְ גָּמוֹתָדִי קָאנֶפֶּן. ווּידָעֶר אָפְּגָעָלְעָגֶט
ווערען אוֹיף זַעַקְסָוָאָכָּעָן שְׁפָעָטָר. דָּרְצָוּ האָבָעָן גָּוָרָם גַּעֲוָעָן
אַרְיָה נִישְׁטָפָאָרְאִיסְגַּעַוְהָעָגָעָן סִיבָות, ווּלְכָעָעָס אַין שְׁוִינָן
גַּעֲלִוְנְגָעָן צָו בְּעֻזִּיטִיגָעָן.
אַיצְט אַין שְׁוִינָן עַנְדְּגִילְטִיגָּה פָּעַסְטְּגַעַשְׁטָעלָט, אָז די לאָנָּאָגָּד
דעָס-קאנפערענץ קוּמֶּט זִיךְ צְוִינְיָה אֵיהָ ט-יְיָ אַיִיר, זָוְנְטָאָגָּד
מְאַנְטָאָג אַיְן דִּינְסְטָאָג (19. 20 אַין 21-טָעָן מַאי). די קאנפערענץ
וועט פֿאָרְקִימָעָן אַין לְאָדוֹן אַיִן גְּרוּיסָעָן עַנְגְּלִישָׁעָן זָאָל. אַלְעָגָּד
1-טָעָר מַאי. 2.
בָּאלְדָן נָאָר פְּסָח הַוִּיבְטָן טַעַטְיָג צָו זִין טַעַלְיָיךְ דָּאָךְ
קאנפערענץ-ביּוֹרָא אַיִן לְאָקָאָל פָּוָן דָּעָר לְאָדוֹועָר "בְּנוֹתָי" (פִּיעַטְרָה
קָאָדָעָר 33-זָאָכָּדָנִיא 66). שְׁרִיפְטְּלִיכָּעָן קָאָרָעָסְפָּאָנְדָעָן בְּנוֹגָי
דָּעָר קאנפערענץ דָּאָרָף ווּיְטָעָר גַּעַשְׁקָט ווערען אוֹיף דָּעָר אַדְּרָבָּדָעָן
בְּנוֹתָ-פִּיהָרָעָדִינִיס. אַיִן נִישְׁטָפָאָרְאִיסְגַּעַוְהָעָגָעָן ווּיכְטִיגָּה ווי אָיסְבִּילְדָעָן
רָעָם פָּוָן צָ. ס. פָּאָסְטְּ-קָעַסְטָעָל 146.

בכֵל מוֹ נָאָךְ צוּגַעֲבָעָן וּוּרְעָן. אָנוּ לִיְדָעָ אֵין אֵין
וְעַס אֵינוֹ אַפְּקָט דָּאָס פְּמַעַט. אַיְבָּרָאֵל פָּאָלֶט דִּי בְּנוֹת.
לַיְיטָונָג אָוִיף דָּעָר לְעַהְרָעְרִין אָוָן דָּאָס שְׁטָעָרֶט דִּי אַרְבָּיִט אֵין
דָּעָר שָׂוֹל אָוָן בְּרַעֲנָגֶט אַיְהָר שָׁאָדָעָן. פֻּרְשְׁטָעָהָט זִיךְּ, אָוּ אָוִיף
יעַדְעַ לְעַהְרָעְרִין אֵין אַחֲבָה מִיטָּצְוֹוִירְקָעָן בֵּי דָעָר בְּנוֹת-אַרְבָּיִט.
דָּאָצָעָנְתִין פָּוָן בְּיַי סֻמְמִינָאָר אֵין קְרָאָקָא. פְּרָי. חָנָא לְאַנְדָּסְבָּרוּ
זִיךְּ. נִישְׁתְּ נְעָמָן.

ציהענדע ביכער דורך היסטארישע ערצעה לנונגען, ווי אויך דורך
ויסענשאפטליך בעיכער.
ס' איז אַבער זעהר צוּיְפָעַלְהָאָפֶט צי די שווין צערהאנגען
בנות-ביבלייטעקען יְעֹזֵעַן די דערמאנטע פראָגָע, ווילְ אָרטָאָ
דאקסישע ליטעראטור אין דער יודישער שפראָק איז בְּכָל דָּא
אין אַמִּינִימָאָלָע צָאָל, אַונְ ווַיּוֹעַר אָוִיף . העברעהאַישׁע סְפָרִים
זעגען דָּא זעהר ווּנִיגְגַּעֲרִינִיס, בְּלִיבְעָן נָאָר אַיבְעָר די
פּוֹלִישׁע בִּיכָּר. ווּלְכָע ווּרְעָן אָגָב זעהר צָאָהָלָרִיךְ גַּעַלְזָעָן,
און זַיִן זָאָלָעָן דָּאָס מִשְׁתִּינָס גַּזְוָאָגֶט עַרְפְּלָעָן די אַוְיפְּגָאָבָע
פֿון "בְּנָות" בִּיבְּלִיאָטָעָקָעָן? אַפְּאָקָט אַיז אַן די זָעַלְבָע צָעָנוֹר
טוּרְשִׁיד אַיז נָאָר ווֹאָס אַמְּאָל האָט דָעָר לְוקְסָס-גְּלָאנְץ גַּעַוְאַינְט
נָאָר אַין די "הַוִּיכָּע סְפָעָרָן, ווי עַס ווּרְעָט אַנְגְּגָרוֹפָעָן אַין דָעָר
וּוְעַלְט-לִיטְעָרָאָטוֹר, אַונְ הַיִּינְט האָט עַס דָאָס גַּאנְצָע פָּאָלָק אַרוּמָּ
גַּעַכְאָפֶט אַין דָאָס אַיז טְרוּרִירִיג.

וואס איז אויז שטדענע צו יודישע ביכער איז דאגעגען וויך ווי
אלעמעשקע צו פוליעש בעיכער. איזן דאדורך זענען דא אוזעלכע
ביבער איזן דער פוליעשער שפראך איזן גנות בייליאטעקען וואס
וירקען זעהר שעטלעך אויף די לעזערינס און מילא איזו "יצא
שברו בהפסדו" דער פערדינסט ווערט אינגע策רט דורך דעם
קאלאסאלען שאדען. מיר מזען אויף דער פראגע אלעזונגע
בעזעמען. און דאס איז אינס פון די הויפט פראגען. וועלכע
די קומענדייגע קאנפערענץ וועט מזען בעהאנדלען מיטן גראטען
ערנסט.

האַפְעָנְטְלִיךְ אֲבָעֵר וּוְעַלְעַן גַּעֲטָוִן וּוְעַרְעַן אֶלְעַ מַעְגָּלִיכְקִי-
טַעַן אָוֹם וּוְיִטְעַר אָוִיךְ אַוְיפְּצִיחְוִיבָּעַן מִיטְ בַּעֲגִיסְטְּרִוִּינְגְּ דַי-
פָּאָחָן פָּוֹן בָּאָגִי, אָונְטָעָר וּוְעַלְכָּעַ עַס וּוְעַלְעַן זַיְךְ שִׁיצָּעָן אֶלְעַ
טְרִיְיָ גַּעֲבְּלִיבָּעַן יְוּדִישָׁע טַעַכְתָּעָר.

פרלו. פעסא שייער (בלאשקי): ערכיזהונג אינט גיטט פון תורה און דראָן-ארץ, פאר פערטיפע, רען דעם אינהאלט פיזן דער יודישער רעליגיעזער-וועלט-אנשווי, אונגע און דאָדורך וועלען מיר בעזה'ש קומען צום ציעל.

באגי עוינס זארה געגעפֿען ווערען דאס בעוואָסְטּוֹן פֿון דער אָגּוֹדִיסְטּוּשֶׁר וועלטּ אַנְשּׁוֹאַינְגָּן דער עֵיקָר דָּאָרְפּּעָן אַין די הָעָרָה צער פֿון אָונְגּוּרְעָרָעָה חֲבָרוֹת ווערען אַיְנוּ גַּעֲפּּרְעָגָטּ דִּי טִיפּּע אַמְּנוֹנָה אַיבְּעָרְצִיגְּוָנָגּ אַבְּקָעְנָעָן זַיִן מִיטּוֹן רִיכְעָן אוֹצֶר פֿון אָונְגּוּר אָונְגּ ערְשְׁעָפְּלִיכְעָן תּוֹרָה-קוֹוָאָל.

אוֹזְיִי דָּאָרְפּּעָן אַיְנוּ גַּעֲפּּרְעָנָטָן ווערען סִיסְטּוּמָאַטִּישָׁע שְׁעוֹרִים פֿון חַנְקָה אָזְנִים, הַלְּמוֹדְרִישָׁע אַגְּדוֹת, יְוִדִּישָׁע גַּעֲשִׁיכְטָע. אָוִיךְ דָּאָרְפּּעָן אָפְּטּ פָּאָרְקוּמָעָן פָּאָרְטָרָאָגָעָן אַיְבָּעָה אַלְגָּעְמִינָּעָן ווַיסְעָן שָׁאָפְּטְּלִיכָּעָ פָּרָאָפְּלָעָמָעָן אָזְן עַס דָּאָרָף אַוְיפְּגַּעַלְעָרטּ ווערען דִּי שְׁטָעַלְוָגָגּ פֿון רַעַלְגִּיעָזָעָן יְוִדָּעָנִים צַו אָטּ דִּי וועלטּוֹלִיכָּעָ קָוָל. טַוְרָעָלָעָן ווַיסְעַנְשָׁאָפְּטְּלִיכָּעָ פָּרָאָגָעָן. בְּעַזְוֹנְדָעָרָס דָּאָרָף אַכְּטָגָעָטּ ווערען צַו פָּרָאָפְּגָאָנְדִירָעָן אַרְיָה גְּרוֹנְדִּי-יסְדוֹתָן פֿון בְּנוֹתָ-פְּרָאָגָרָם.

א) אינאָרדענען קירסען ווי מזאל אונטערדרכטען די יודישע
אין אַטְיל פון דער אַלְגֶּמִינְיָעָר ב. א. ז. און אַגְּנְטָעָרְלִיגַט די
ברונְשֵׁיד גוֹנְזֵל, צְבָאָהָרְבָּדְלִין, וְהַשְׁׂאָרְבָּדְלִין.

אַינְסָטָאנְצָעָן פּוֹן דָּעֵר אֲגּוֹדָת יִשְׂרָאֵל, אֶזְזִי אַוְיךְ דָּאָרָף הַעֲרָשָׁעָן
אֲהַנְּאָנוֹנְטָעָרְבָּרָאַכְּנָעָר קָאנְטָאָקָט מִיטְ דָּעֵר צָעַנְטָרָאָלָעַ.
2) צָו דָעֵם צָוּעָק דָּאָרָף וַיְיַזֵּן אֲנָגָאָזִירָטָע אַינְסָטְרוֹזָק.
טָאָרִין, וּוְעַלְכָעַ זָאָלָפּוֹן צִיְיט צִיְיט בְּעוֹכוֹעַן דִּי אַפְּטִילְלוֹגָעַן אָוָן
וַיְיַשֵּׁר אַרְבָּנוּתָא אַגְּוָרְבָּ�נְשָׁוּי.

די ערציהונג פון דער יוגענד.

- 3) דער פיהרעערין-קורס דארך געבען אַנְוּיויזָנוּגָעָן אוֹן מאָ טעריאָל, ווי אָזֶן דער אָונְטַעַרְדִּיכְט זָאֵל גַּעֲפִירָט וּוּרְעָן. אָם- בְּעַסְטָעָן וּוְאַלְט גַּעַוּעַן דָּאָס בֵּית קְרָאָקָוּועָר סֻמִּינָאָר זָאֵל אָזָא קְורָס שְׁטָעַנְדִּיג וַיַּן.
- 4) שאָפָעָן אַגְּהַעַרְגְּ לְעֹזָע-בּוֹך פָּאָר דָּעָרוֹאָקְסָעָנָע מִידָּ.
- לְעֹך אַין יְוִדִּיש.
- 5) די צָעַנְטָרָאַלְעָ דָארָך אַנְגָּעָבָעָן אַנְוּיויזָנוּגָעָן וּוּעַגְעָן אוֹיסָם.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ŁÓDŹ, Kwiecień 1929 r.

„BAJS JAKOW“

Cena 1 Zł.
(miesięcznik)

ROK VI zeszyt 7 (41).
Adres Red. „Bajs Jakow“
Łódź, Aleksandrowska 28.

אונגערעט טיפטטע מיטליד-געפערעלען
דרקען מאָס דער פֿרְלִי. פֿאנָגּוּרַ
להערערין פֿון בית יעקב אין לאָזֶן
צָם טוֹסַט אַמְּרָה
מְבָּשֵׂר עַד עֲדֵי זָהָב
אַנְדָּעֶר הַיְּלִיגְּרָאָט אַבְּיָהָן גַּיִּזְיָה
אַדְּעָאָל וְאַלְיָהָן גַּסְטִיסְטְּעָן!
רַעַדְקְּצַע בֵּית-יעַקְבָּן-וּשְׁוָנָאָן.

מֵיר דָּרְקָעָן יוֹסִיָּה אָונְגָּעָט
מוֹטְפֶּגֶלְלָה דִּי פֿרְינְגִּין פֿון אָונְגָּעָט
יְהֻשָּׁעַ הַעַשְׂלִיל דָּרוֹ גַּאלְשְׁלִיךְ שְׁלִיטִיָּה
אַדְּבָּקְשׁוֹפְּנָץ חֹנוֹן הַבְּנִיָּת תָּחִי
צָמְבָּשְׁבָּעַ חֹנוֹן פֿון זִוְּעָרְטָקְשָׁרָה
אַנְדָּעֶר אַרְבִּיטָר אַנְגָּזָר הַיְּלִיָּה
דְּנֵעַ צִוְּתָה וְאַלְיָהָן גַּסְטִיסְטְּעָן!
רַעַדְקְּצַע בֵּית-יעַקְבָּן-וּשְׁוָנָאָן.

אונגערעט טיפטטע מיטליד-געפערעלען, דָּרְקָעָן
מֵיר אָוּס אָונְגָּעָט חַשְׁבָּעַ לְהַעֲרְבָּן
אַנְדָּעֶר פֿון הַיְּלִיגְּרָאָט גַּזְאָלָאָן
פֿרְלִי. כּוֹמִים טַרְבָּע צָם טַיְתָה
אַחֲרָה פְּאַט עַד עֲדֵי זָהָב
אַחֲרָה פְּאַטְלִיכְיָה גַּסְטִיסְטְּעָן
פְּרָוּרָה. פֿון בְּנָתָה אַם. יְהָרָאָר — גַּזְאָלָאָן.

קְאַנְפְּרַעַן-זְנוּמָר פֿוּ בֵּית יְהָכִיבְּזַרְנוֹנָאָל.
דָּעַר קְעַמְּדִינְגָּר נַעֲמָה פֿון בֵּית יְהָכִיבְּזַרְנוֹנָאָל (42) וְעַזְיָהָדִימָעָה
דִּי לְאַדְּסָ-קְאַנְפְּרַעַן פֿון בֵּית יְהָכִיבְּזַרְנוֹנָאָל.
אִין דָּעַם דָּאָזִיְגָּעָן נַמְגַּר וְלָעָן זַדְקָעָן אַרְתִּיקָּה, וְיַיְהָרָאָן
וְלָעָן זַיְן אַפְּגָּעָרְקָעָן דִּי בְּגַרְזְּנָגָעָן פֿון הַשְּׁבָּעָ אַגְּדָה-פְּרוּנְהַנְּכָיִה
שָׁן. עַלְגָּעָע אַזְּבָּעָן עַלְגָּעָע גַּזְעָשָׂקְתָּן גַּזְעָשָׂקְתָּן אַנְצְּבָּעָן
אִין דָּעַם גַּאֲפְּנִירְעַן-זְנוּמָר זַעְלָעָן זַעְלָעָן אַסְטְּהָדִיקָּעָם
אוֹן אַגְּנִיְגָּעָן סָפְּרָ דִּי דְּלָעְגָּאָסְטָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן
וְיַיְהָרָאָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן זַעְלָעָן
וְעַלְגָּעָע אַגְּגָנְגָּעָע גַּעַנְיָן דִּי אַסְטָן פֿון קְאַנְפְּרַעַן-בְּרָאָה, וְאַוְּדָעָן
גַּאֲפְּנִירְעַן זַעְלָעָן בְּקַעְבָּעָן וְעַגְעָעָן אַיְבְּקָעָמְצִיאָן אַוְּגַעְיָהָר
אִין אַלְעָעָע צִוְּנָהָן.

עַס לַיְּטָ דְּרַעְבָּר אַיְבָּעָסְטָן פֿון אַלְעָעָבָּה אַפְּטִילְעָגְּעָן וְיַסְטָוָה.
רַעַן דָּעַם בְּעַשְׁלוֹס פֿון דָעַר עַקְוּבְּטוּעַ, אִין דִּי טָגָ פֿון חָוָהִמְּטָבָּה, זָהָב
רַעַן אַפְּרְשָׁאַרְטָע אַקְיָעָן פֿון אַגְּנְעָמְנָגָט בְּאַדְּרָאָט אַיְצָקְעָרָעָן דָעַם בעַ.
שְׁרָאָגָן פְּאָרָן גַּאנְצָעָן דִּי דְּרִיטָעָן קוֹאָרְטָאָן — בְּטָם.
מֵיר אַפְּעַלְעָרָן אַיְיךְ זַיְעָן דָּרְיָוִידָן פֿון שְׁוֹרָנָה זַיְעָן זַיְעָן
הַעָרָן, אוֹן דִּי זַיְגָּטְקָעָן זַיְמָטְקָעָן זַיְלָעָן זַיְלָעָן זַיְלָעָן זַיְלָעָן
וְעַרְעָן אַיְיךְ זַיְגָּטְקָעָן זַיְמָטְקָעָן זַיְלָעָן זַיְלָעָן זַיְלָעָן זַיְלָעָן זַיְלָעָן
נַעֲלָעָן גַּעַרְעָרָן בְּאַדְּרָאָט אַשְׁקִיעָן אַיְיךְ אַגְּנָזָמָן
וְעַרְעָן אַיְיךְ זַיְגָּטְקָעָן אַגְּנָזָמָן פֿון אַגְּנָזָמָן זַיְגָּטְקָעָן אַגְּנָזָמָן
אַגְּנָזָמָן 65.613. ק. א.

Red. i wyd. Lozer Gerszon Frydenzon.

Słocznia J. Djament. Łódź, Kilińskiego 50.

רב ברכות הנג' מגיש להזכיר ודרדי
היקר מר עקיבא סטוצינסקי
לאירשו את העמבה מורת פערל
סעה לאווטיסט שמודוב. והו דרכו
בחים צליה, וויה להבשין את עבדות
בשכלי רויין היהדות הרדרת, נשא
ושבע, באדר שני תרפ"ט יידיזו, לאצח
ישע'יו ווינגרט.

זו דער חתונה פֿון פֿרְלִי. רָחָל גָּלְכְּזִיךְ
צוויג בְּסִילְהָה שְׁאַלְיָה אַנְקְרָמָה
שיוק אַרְקִינְגְּהָרָאָטְסָטָע בְּרָכְתָּן, זָאָל
אייער צוּקְנָפְּסָ וְזִין אַגְּלִיקְלָן-גָּזָרָה
דְּנָעַגְעָן אַיְדָרְטָרָיְסָטָה
ושעלעכָאָזָה אַדְּרָתְרָפְּסָ.

אָרְבָּהָרְלָן מְוּלָטְבָּה וְרָגְנְשָׁעָן כִּיר
אָונְגָּעָט השבָּע פָּאַרְזִינְגְּדָעָרְיָה אָוּן
פָּאַרְזִינְגְּעָרְבָּה פֿון בית יְהָכִיבְּזַרְנוֹנָאָל
פָּאַמִּילְיָעְלָה עַזְוַיְהָן זַיְחָקָה גָּלְדָּה
וְיַיְהָרָאָן זַיְחָקָה גָּלְדָּה
קְנָאָפְּף, וְאַרְשָׁאָרָטְרָה. יְהָרָאָן
רָאָסְשָׁלְדָּה, יוּרְדָּשְׁבָּנִיק, הוֹרָהָגְּזָרָה
וְזַיְחָקָה זַיְחָקָה זַיְחָקָה זַיְחָקָה
דָּעַר אַזְיָה זַיְחָקָה זַיְחָקָה זַיְחָקָה
טוֹבָה, גַּאֲסְטָנִיק. לְהַעֲרָהָרָן, קְרָוָעָטָה
שְׁטָעָן, פְּרָוּרָן בֵּית יְהָכִיבְּ-צָנִינְיאָטָה.

זו דער חתונה פֿון אָונְגָּעָט פְּרָוָרְוָאָטָה
טְוָנָגָס-כִּינְגְּדָעָרְיָה פֿון פְּרָה בְּלָוָם
מֵיטָה הַ אַשְׁר יְצָחָק צָוּוּבָים
גַּאֲסְטָנִיק אַן פֿרְלִי. רָחָל גָּלְכְּזִיךְ
סָקָא מִיטָּה הַ וְאָלְף, וְוִיסְיָפְּקִי פֿרְאָ-
גָּאַ-אַרְשָׁאָרָט, וְוִוְיָהָן בֵּיר אַהֲרָצָגְּנִים
ברָכָהָרְלָן מַזְיָה. אַיְהָר זַוְלָט זַוְהָ
זַיְחָקָה זַיְחָקָה זַיְחָקָה זַיְחָקָה
אוֹף דִּי בְּרָגָגְפָּעָן צִוְּן אַן יְרָשָׁהָמָן
גַּאֲסְטָנִיק, לְהַעֲרָהָרָן קְרָוָעָט שְׁטָעָן
אָרוֹן, בָּנָה אַגְּדָה יְרָשָׁהָמָן.

לְאַרְוּשִׁי חָבְרִי מִר עֲקִיבָא סְטוֹצִינִי-
סְקִי — בְּרָכְתִּי שְׁלִיחָה.
א. יְאַבְּאָנָקָה.

מְוּלָטָה. הַנְּנִי מַבְּרָך בְּרָכָת מַזְיָה אַת
הַרְבָּגָעָה עַלְיָהָרָן, וְיַיְהָרָאָן
שְׁלִיטָה לְאַירְוּסָה בְּתוֹ מֹרֶת בְּרָכָה
עַב גַּד מְרִיבָּל בְּרָוְשִׁעָרָה מְבַלְכָּבָּר —
מי יִתְן וְצִמְדָר חַדְשָׁה יְרָאָה חַיִם מְאוֹרִים
וְהַהְרִים יִרְוֹה מִמְּנָהָת. הַיְּהָדָה פּוֹקָאָש.